

LỜI MỞ

Ngày 21 tháng Tám năm 2020, tôi lên máy bay qua Đài Loan đi học. Đó là một chuyến bay hiếm hoi bay sang Đài Loan trong thời dịch Covid, và Đài Loan cũng là vùng đất hiếm hoi mở cửa cho sinh viên quốc tế nhập học. Đó là chuyến bay nhiều bình an và hi vọng...

Chuyến bay trưa năm đó đưa tôi đến một vùng đất mới, Đài Loan, và sau tròn bốn năm, trở thành mảnh đất thân thuộc trong cuộc đời tôi, mang lại cho tôi nhiều cảm động, những khung cảnh cuộc sống mới và những giá trị tinh thần mới.

Trước đây, có một dì người Hoa ở Chợ Lớn, Thành phố Hồ Chí Minh, đã giúp tôi dịch và tập cho tôi viết tên mình trong tiếng Hoa, 陳明合 - Chen Ming-he. Tôi cũng không nghĩ, có một ngày, cái tên được dùng trong đời thực, ở Đài Loan. Trước kia, tôi chỉ biết Đài Loan là nơi có nhiều cô dì và chị gái Việt Nam sang lấy chồng, có nhiều công nhân người Việt đi xuất khẩu lao động, có trà ngon, có phim *Dì Ghẻ*...

Tôi sống ở làng đại học Chí Học - 志學 - Zhixue, hương Thọ Phong, Hoa Liên - một vùng quê hơi buồn,

tĩnh lặng, hiền hòa, nhưng thuận tiện. Từ ga tàu nhỏ Chí Học, tôi bắt tàu đi đến các ngôi làng, thị trấn, thành phố ở đảo Đài Loan, từ vùng Bắc Đài, Trung Đài, Nam Đài rồi vòng về Đông Đài. Từ ga Chí Học, tôi được bước đi trên thớ đất, cảnh, phong vị và giữa lòng xã hội Đài Loan, mới thấy rõ Đài Loan là một bức tranh phong phú, thú vị, không chỉ về phong cảnh, hương vị, tính cách người dân, sắc tộc và cả những kí ức không yên ả của Đài Loan trước ngày yên ả.

Thông qua cuốn sách này, tôi muốn kể lại phong vị và cảnh, cuộc sống của Đài Loan lưu giữ trong những giác quan của tôi, một người ngụ cư đất Đài suốt bốn năm. Những ghi chép trong cuốn sách, có những mảnh ghép điển hình về văn hóa, kí ức, ẩm thực và cảnh sắc Đài Loan, cũng có những mảnh ghép rất nhỏ bé, ẩn kín, chỉ là những khoảnh khắc cảnh, người lướt nhanh qua trước mắt khi tôi bước trên những con đường, ngã phố ở Đài Loan.

Cuốn sách được chia làm bốn phần. Phần một **Cảnh - Vị** là những ghi chép về kí ức lịch sử, món ăn, cảnh sắc thi vị ở Đài Loan như trà sữa, bánh trứng, tàu lửa, nét hoài cổ của Đài Nam, sự cô liêu của trấn Đài Tây, dáng hình sơn thủy của Hoa Liên - mảnh đất đẹp nhất Đài Loan.

Phần hai **Đồng hương** là những ghi chép về cuộc sống của đồng hương, là câu chuyện vui và buồn của các dì các chị lấy chồng Đài Loan, của những người Việt sang xứ người lao động...

Phần ba **Bước, Đài Loan**, tôi dùng phương pháp “Bước và Viết” trong nghiên cứu nhân học như một chiếc máy ảnh ngôn ngữ để chụp lại những khoảnh khắc về cảnh, vị và người Đài Loan lướt qua trước mắt, trên từng bước chân tôi đi khắp bốn khu vực chính của đảo Đài Loan, gồm miền Bắc Đài, miền Trung Đài, miền Nam Đài và miền Đông Đài.

Phần bốn **Hương vị văn chữ** ghi lại các buổi trò chuyện với những người bạn Đài yêu văn học, những làn gió văn thơ phảng phất trong cảnh sắc thôn dã phía Đông, và những chuyển động tinh lặng đẹp đẽ của chữ, của văn trong những không gian dành cho văn học ở Đài Loan.

Phần phụ lục **Những câu hỏi về Đài Loan**, tôi chia sẻ những bản thảo thú vị về lịch sử, văn hóa và đời sống thường nhật của người Đài thông qua quan sát và tìm hiểu suốt thời gian ở đó.

Hi vọng bằng những trang văn, tôi sẽ gửi cho những người yêu Đài Loan một chuyến đi thi vị và hiền hòa, đồng thời là một tư liệu cho những độc giả muốn tìm hiểu, nghiên cứu về mảnh đất thú vị này.

PHẦN I

CẢNH-VI